

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

19 de vacatione per mortem titularii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

restitutioni spontanea renuntiare potest, *Rota, decis. 68. § 4. 2. incip. nota quod si spoliatu. sit. de renuntiat. in antiq. § decis. 326. incip. nota quod existenti in possessione, in antiq. & inuolabiler feruabitur iuramentum, aut sacramenta perberum, si aduers. vendit. § Debet etiam esse a simonia libera renuntiatio, c. super hoc, § ibi glos. in verb. pecunia, de renuntia. Nam semper probata simonia, priuat beneficio, siue publica, siue occulta sit, simoniacum possessorem ipso iure. Proinde beneficium poterit ita obtentum vel resignatum, impetrari ut vacans ipso iure: & postea poterit probari simonia, *Rebuff. 3. parte Prax. benef. de simo. in permutation. numer. 11.* Et quamuis collatio ex causa illa resignationis simoniaca non valeat: tamen qui resignauit, non potest illud beneficium repetere, nec ille qui simoniace adeptus est retinere, *idem vbi §. numero. 2. glos. § Doctor. in cap. constitutus, de trans. Gnd. Papa. consil. 172. frater Hugo § c. Dehinc et sine dolo debet esse renuntiatio, d. c. super hoc, de renuntiat. quia in omnibus, & in causis potissimum beneficiabilibus, bona fides interuenire debet, c. cum dilectus, de elect. & liber consensus in resignatione exigitur, d. c. super hoc. Cui obicitur ut vis & metus, ita & dolo. *l. mulier. § si meum, quod met. cau. § Intu- per obferuare oportet in resignationibus, regulas cancellariae Romanae curiae duas. Altera est, de infirmis resignantibus, Reg. 18. Altera de publicandis resignationibus, Reg. cancellar. 34. de qua supra diximus, dum egimus de modis legitimis dandi beneficia, dumque palam dari debere probauimus. Igitur de priori nunc tantum. § Prior et statuit, ut collatio facta in vim resignationis, vel resignatio facta in fauorem non valeat, nisi resignans in infirmitate constitutus superuixerit per 20. dies, d. reg. cancel. 18. § ibi glos. facit cap. 2. de renuntiat. in 6. Guillel. Bened. in repet. c. Raynuntius, in verb. in extremis positus, num. 26. de testa. Explicat hanc regulam. *Rebuffus in 3. par. Prax. benefic. tit. de regu. de infir. resign. § Gomef. explicat per 41. quaestiones.* Ne ecclesiasticis facultatibus quis abutatur, & ne cum instare vitae periculum arbitrat, audeat veluti testamentum aut iure testamenti, sanctuarium Dei transferre, ca. 1. de preb. can. perique, §. q. 1. Item ne per huiusmodi resignationes, ordinariorum ius, vel expectantium beneficia fraudentur. Cur autem in hac regula 20. dies potius, quam plures vel pauciores adiciuntur, disputat *Gomef. in regulam de infirmis resign. quest. 25.* Numerandusque dies 20. a die praestiti consensus per resignantem supplicatione signata, in §. 31. Et quomodo de momento in momentum dies computandi, §. 37. § glos. antiq. in illam reg. 18. cancell. Et *Rebuffus in eadem 10. in 3. par. Prax. benef.* Et hanc regulam fuisse probat *Gomef. in locum habere in renuntiatione facta papatus per summum pontificem, Gomef. §. 1. Item in cardinalibus, quest. 3. & eorum familiaribus, questio. 4. in exemptis ab ordinariis, quest. 5. in foeminis regularibus habentibus dignitates collatiuas, quest. 5. Item in commendis perpetuis, non autem in temporali- bus ciuratis, quest. 13. & in infirmo qui renuntiauit iuri suo quaesito in beneficio, vi aliquid gratia, quest. 18. & in renuntiatione ex causa permutationis, *idem §. 19.* Dubitat & de resignatione facta cum retentione fructuum, quest. 20. Afferit autem & in beneficiis patrimonialibus, quae perpetuo dantur in titulum, §. 21. & 23. At non habet locum in Imperatore, qui renuntiauit imperio ex consensu electorum, *Gomef. docet quest. 2. in hanc regulam de infirm. resign. nec in senibus renuntiantibus, idem §. 7. in intransibus mare, & renuntiantibus metu tempestatis, idem §. 8. nec in peste infectis, quest. 9. in infirmis vulnere non lethali, idem §. 11. glos. antiq. in regul. cancel. 18. & in eo qui sanus erat tempore renuntiationis & consensus summ. pontif. quamuis postea fuerit infirmus mortuus intra 20. dies, idem *Gomef. eod. §. 12.* Item nec in beneficiis consistorialibus, id est, quae conceduntur per resignationem in consistorio Papae, quest. 14. nec in beneficio vnico, quest. 15. nec in translationibus pensionum, §. 16. vel in eiuratione beneficii patronati cum licentia patroni, §. 17. Nec in officiis curiae Romanae, potissimum secularibus, quae teneri possunt ab uxorem habentibus, & in aliis quibuscumque mixtis cum spiritualibus, quest. 22. § In Gallia, in officiis profanis renuntiat inter manus regis, qui renuntiat debet superuivere per 40. dies: unde quando officii regii admittitur renuntiatio, solet rex in literis excipere, dummodo resignans infirmus non sit, & vivat per quadraginta dies, in *decis. Frac. Mar. 284. in 1. parte. Rebuff. in reg. de infir. §. 5. in 3. par. Prax. benef. Receptum tamen est in Gallia eam regulam de viginth diebus seu de infirmis: locum habere in beneficiis & officiis ecclesiasticis collatis a rege iure suo, *Papae Rbapto. lib. 3. arest. tit. 2. arest. §. 2. § At et inter omnes quoque conuenit tandem regulam illam non habere locum in resignatione facta coram ordinario:*******

quia coram eo non fit resignatio in fauorem, & ipse liber in conferendo est, ut ei cui conferre rogatus est, vel illi possit concedere: quod non habet locum in renuntiatione, quae coram summo pontifice fit in fauorem, & non alias. Et sic est necessaria & conditionalis, & ita iudicatum, *idem vbi §. arest. 1. tit. 2. lib. 1.* quamuis in contraria sit sententia *Gomef. in d. reg. de infir. §. 16. & alii. § Quando intra 20. dies resignans moritur ex eadem infirmitate, quamvis tunc vere vacet beneficium per resignationem post impetrationem, alioquin collatio nulla de beneficio non vacante, c. 1. §. 2. c. cum nostris, de concess. preb. ob eam mortem nullam: tamen censetur vacare per obitum, ut resignatio habeatur pro non facta, *gl. in Clem. 1. de immunita. eccles. Gomef. in d. regu. de infir. resign. §. 30.* Neque per clausulas generales, ut illa, vel alias quouis modo vacet positas in supplicatione resignationis mortui infra 20. dies, comprehenditur iste modus vacationis per obitum ficte inductus, per dictam regulam de infirmis, quia praedicta resignatio hic annuatur, vltate docet *Gomef. in d. regu. §. 34.* Receptum est tamen summ. pontif. posse huic regulae de infirmis derogare, & legatum cum potestate derogandi creatum, si modo expresse derogeret, *idem in d. regu. §. 59. § fin. Rebuff. in illam reg. glos. 2. num. 24. § 25. § in §. praefatig. ordinariis, in verb. vacare, de colla. in concord. Et ita placitis lupremarum curiarum ratum est, *Pap. lib. 3. arest. tit. 2. arest. 3.***

De Vacatione per mortem titularii. Cap. 19.

1 Vacat beneficium ipso iure per mortem.
RECTE etiam beneficium dicitur vacare iure & facto, per mortem vltimi possessoris veri titularii. Nam beneficia tantum conceduntur ad vitam vtenda, vel fruenda, & regenda, vt docuimus in fine tituli beneficii, nec de his disponi potest, vel iure hereditatis constitui, c. 1. de preb. Mors separatur corpus & animam, l. si mater, C. de instituti. Et subdit. & haec est mors naturalis, de qua hic intelligimus, quae non continet civilem, sicut nec in aliis beneficiorum quaestionibus, *glos. in c. susceptum, in verb. non morte, de rescrip. in 6. & in c. quamuis, in 1. de prebend. in 6.* Et cum mors omnia soluat, §. deinceps, in amb. de nupt. colla. 10. soluet & ius, vltus, vel vltus fructus beneficii in beneficio, c. 2. §. c. fin. de loca. c. si ne prala. vic. suas, *Clem. 1. de reb. eccles. non alie. morte eius: vt in vltus fructu alterius generis receptum est, §. finitur, de vltus fructu. 1. §. 3. §. quib. mod. vltus fructu. amit.*

De Beneficio litigioso. Cap. 20.

- 1 Beneficium litigiosum quod dicatur.
- 2 Beneficiorum ius de possessore aut petitorio.
- 3 Beneficiorum possessio et titulus coram iudicibus secularibus in Gallia tractatur: contra iure canonico.
- 4 Vnionis beneficii controuersia agitur coram iudice regio in Gallia.
- 5 Possessoris iudicii pro beneficiorum litibus methodus.
- 6 Dilaciones quor danda in iudicio possessionis beneficiorum.
- 7 Possessoris aua promissiones, vindicta seu recreantia, & sequestratio.

Superiora et pertinent ad beneficia, quae cuiusque dici possunt, vel nullius sunt: nempe ad beneficia iuste possessa, vel vacantia. Postrema nunc his adicienda est consideratio, personarum possidentium beneficia, de quibus incertum aliquandiu est, num vere possideantur, an vero iniuste, an num vacent. Ea erunt litigiosa, controuersia coram iudice mota, postquam a iudice competentis citatio emanauit, & ad aduerfarij citatij peruenit, vel per eum factum est quo minus ad notitiam perueniret: dum in citatione talia sunt expressa, per quae plene possit instrui, de quibus in iudicio conuenitur, *Clem. 2. ut lit. penden. c. non potest, de procur. et. ut circa, de electio. in 6. c. procurator, eod. Clem. causam, de electio. cum similib. § Porro et iudicium omne & controuersia beneficiorum vel possessorum respicit, vel petitorium, c. fin. de indic. tit. de caus. possess. § propriet. Iudices vtriusque idonei iure canonico pontifices sunt, seu episcopi ordinarii, c. 3. Et tot. tit. de for. com. et. de iudi. § In Gallia tamen magistratus regii de his litibus, vbi de possessore seu interdicta retinenda, seu maintainue ou complain- te, & recuperanda cognoscunt, *Guid. Pap. decis. 1. disputant inter. in c. fin. de iudic. Cardinal. Zabarel. in Clem. dispensiosam, de iudic. §. 1. de caus. in pragm. sanct. quamuis Fernandus hoc durum satis & usurpatum existit, et, multis rationibus, *Bereng. Fernan. in repet. §. nihil commune, l. naturaliter, de acquir. possess. in §. praefat. nu. 3. Quas tamen***